

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1400/05
27.10.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić, Vojimira Cvijovića i Milomira Nikolića, u parnici tužilaca AA, BB i VV, GG i DD, koje sve zastupa punomoćnik ĐĐ, advokat, protiv tuženog EE, koga zastupa punomoćnik ŽŽ, advokat, radi raskida ugovora o doživotnom izdržavanju, odlučujući o reviziji tužilaca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. 8993/04 od 8.12.2004. godine u sednici održanoj 27.10.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužilaca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. 8993/04 od 8.12.2004. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Petog opštinskog suda u Beogradu P. 29/03 od 26.11.2003. godine odbijen je tužbeni zahtev tužilaca kojim su tražili raskid ugovora o doživotnom izdržavanju koji je zaključen između sada pokojne ZZ, kao primaoca izdržavanja i tuženog kao davaoca izdržavanja - overen u Četvrtom opštinskom sudu u Beogradu pod R. 29/93 od 29.3.1993. godine.

Tužioci su obavezani da tuženom na ime troškova parničnog postupka isplate 17.280,00 dinara.

Navedenom drugostepenom presudom odbijena je kao neosnovana žalba tužilaca i prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv pravosnažne drugostepene presude tužioci su blagovremeno izjavili reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu čl. 386. ranijeg ZPP ("Službeni list SFRJ" br. 4/77...) koji se primenjuje na osnovu čl. 491. st.4. novog ZPP ("Službeni glasnik SRS" br. 125/04), pa je našao da je revizija neosnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st.2. tačka 11. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni bitna povreda na koju se u reviziji ukazuje. Kao revizijski razlog ističe se postojanje bitne povrede ali se u obrazloženju ne navodi o kojoj je povredi reč.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, između sada pokojne ZZ kao primaoca izdržavanja i tuženog kao davaoca izdržavanja zaključen je ugovor o doživotnom izdržavanju od 21.12.1992. godine (overen 9.1.1993. godine). Primalac se obavezao da davaoca doživotno izdržava, hrani i odeva, pazi, u bolesti leči, posle smrti sahrani, grob mu ogradi, spomenik podigne i izda podušja po narodnim običajima. U toku trajanja ugovora ugovarači su izvršili modifikaciju (izmenu) ugovorne obaveze primaoca, u pogledu podizanja spomenika i ograđivanja groba tako što se davalac obavezao da primaoca izdržavanja kremira. Tu usmenu obavezu (izmene nisu učinjene u pismenom obliku niti overene od strane sudije) davalac izdržavanja je izvršio. Inače sve ostale ugovorne obaveze davalac izdržavanja je savesno izvršio.

Na tako utvrđeno činjenično stanje pravilno je primenjeno materijalno pravo kada je tužbeni zahtev radi raskida ugovora odbijen kao neosnovan.

Između stranaka je zaključen ugovor o doživotnom izdržavanju u režimu ranije važećeg Zakona o nasleđivanju ("Službeni glasnik SRS" br. 10/74). Taj zakon u čl. 117. nije odredio koje su to osnovne i bitne obaveze koje proističu iz ugovora o doživotnom izdržavanju (zakon govori samo o izdržavanju) za razliku od čl. 194. sada važećeg Zakona o nasleđivanju ("Službeni glasnik RS" br. 46/95 i 101/2003) koji je kao osnovne obaveze koje proističu iz ugovora o doživotnom izdržavanju naveo izdržavanje, brigu i sahranjivanje posle smrti i bez obzira što raniji Zakon o nasleđivanju (koji je važio u vreme zaključenja ugovora) nije preciznije izvršio razgraničenje bitnih od sporednih obaveza ugovora o doživotnom izdržavanju, po stanovištu Vrhovnog suda bitna obaveza iz ugovora o doživotnom izdržavanju pored izdržavanja i nege je sahranjivanje. Modaliteti sahranjivanja (tradicionalni način ili kremacija) predstavljaju stvar ugovorne volje i mogu se izmeniti u toku trajanja ugovora i usmenim sporazumom. Te docnije usmene pogodbe su punovažne jer se na taj način smanjuju ili olakšavaju obaveze jedne strane, pa u smislu čl. 67. ZOO proizvode pravno dejstvo, s obzirom da je forma (stroga) propisana u interesu ugovornih strana. Njome se zaštićuju stranke zbog brzog zaključivanja ugovora i na taj način štite od prenapetosti u odlučivanju, jasnije se formulišu obaveze, lakše i pouzdanije se razlikuje faza pregovaranja od faze ugovaranja i utvrđuje momenat kad je ugovor nastao, otklanjaju se nesporazumi u izvršavanju ugovornih

obaveza i ostvaruje nasledno pravna funkcija ugovora (što je prevašhodno u interesu samih stranaka).

Imajući u vidu izloženo neosnovani su revizijski navodi u kojima se ističe da je izmena ugovorne obaveze (kremacija umesto tradicionalnog sahranjivanja) morala biti učinjena u istoj formi u kojoj je zaključen ugovor (overa pismene redakcije od strane sudije) jer kao što je izloženo po modalitetima (načinima) sahranjivanja stranke se po stanovištu Vrhovnog suda mogu i usmeno sporazumeti u toku trajanja i izvršavanja ugovora, a za tu vrstu izmena nije bila nužna pismena odnosno svečana forma.

Na osnovu čl. 393. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća – sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

SM